

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.4.2003
KOM(2003) 178 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

OM GENNEMFØRLIGHEDEN AF UDARBEJDELSE OG VEDLIGEHOLDELSE AF
EN POSITIVLISTE OVER FODERMIDLER

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	BAGGRUND	5
	<i>Den aktuelle og fremtidige situation på foderlovgivningsområdet</i>	5
	<i>Begrundelsen for rapporten</i>	7
	<i>Hvad er en positivliste over fodermidler?</i>	8
	<i>Feasibility-undersøgelsen</i>	9
	<i>Formålet med denne rapport.....</i>	9
II.	KRAV TIL EN POSITIVLISTE.....	9
	<i>Indledning.....</i>	9
	<i>Udtømmende liste</i>	10
	<i>Fodermiddelkategorier.....</i>	10
	<i>Kriterier for tilladelse</i>	11
	<i>Mærkning</i>	11
	<i>Ernæringsmæssige egenskaber</i>	12
	<i>Foderdefinition og produktionsmetode</i>	13
	<i>Dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktionen.....</i>	13
III.	UDARBEJDELSE OG VEDLIGEHOLDELSE AF EN POSITIVLISTE	14
	<i>Udarbejdelse af en foreløbig liste</i>	14
	<i>Vedligeholdelse af positivlisten</i>	14
IV.	VIRKNINGERNE AF EN POSITIVLISTE	15
	<i>De eksisterende listers status</i>	15
	<i>Sporbarhed og mærkning</i>	16
	<i>Virkninger for handelen - oversigt over fodersektoren</i>	17
	<i>Regionale og nationale virkninger</i>	18
	<i>Virkningerne for en fodersikkerhedspolitik.....</i>	19
	<i>Virkninger for innovation.....</i>	20
	<i>Virkningerne for miljøet</i>	20

V.	ALTERNATIVE LØSNINGER TIL OPNÅELSE AF FODERSIKKERHED	20
	<i>Lister over fodermidler</i>	20
	<i>Initiativer, der vedrører fremstillingsprocesser</i>	20
	<i>Codex Alimentarius-metoden</i>	21
	<i>Adfærdskodekser</i>	21
VI.	RETNINGSLINJER FOR EN POLITIK	22
	<i>Rationale</i>	22
	<i>Foranstaltninger, der skal træffes</i>	23
	<i>Den aktuelle situation på foderlovgivningsområdet</i>	24

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

OM GENNEMFØRLIGHEDEN AF UDARBEJDELSE OG VEDLIGEHOLDELSE AF EN POSITIVLISTE OVER FODERMIDLER

RESUMÉ

Under forligsproceduren vedrørende vedtagelsen af direktiv 2002/2/EF om ændring af reglerne for mærkning af foderblandinger enedes Rådet og Parlamentet om følgende betragtning:

"På grundlag af feasibility-undersøgelsen forelægger Kommissionen senest den 31. december 2002 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, der ledsages af et passende forslag til udarbejdelse af en positivliste under hensyntagen til rapportens konklusioner."

Kommissionen, der fandt sin initiativret berørt af denne formulering, fik en erklæring herom ført til protokols i forligsudvalget. I samme erklæring gjorde Kommissionen desuden opmærksom på, hvor kompliceret udarbejdelsen af en sådan positivliste ville være.

I denne rapport gøres der rede for, hvad en positivliste over fodermidler er, nemlig en udtømmende liste over fodermidler, som efter en vurdering anses for sikre for menneskers og dyrs sundhed og derfor kan anvendes i foder. Dette betyder, at kun fodermidler, der optræder på listen, kan anvendes af foderstofvirksomheder.

Desuden analyseres det, hvad EU's vedtagelse af en sådan liste vil betyde for handel, mærkning og national og regional mangfoldighed samt for innovationen i fodersektoren og for miljøet, med særlig vægt på betydningen for foder- og fødevarer sikkerheden.

I rapporten gennemgås forskellige måder at garantere fodersikkerhed på, f.eks. gennem lister over fodermidler, lovgivning vedrørende fremstillingsprocesser og adfærdskodekser for foderstofvirksomhedsledere.

Endelig konkluderes det, at oprettelsen af en positivliste ikke er afgørende med hensyn til at garantere fodersikkerhed. Kommissionen anerkender imidlertid den interesse, der findes for en liste over fodermidler i henseende til handel, mærkning, sporbarhed og forebyggelse af svig.

Rapportens konklusion er derfor, at oprettelsen af en positivliste ikke bidrager til fodersikkerheden, og at Kommissionen følgelig ikke vil fremlægge forslag om indførelse af en sådan liste.

Kommissionens holdning er, at bedre fodersikkerhed kræver:

- vedtagelse af bestemmelser om foderhygiejne
- forbedring af de eksisterende bestemmelser om foderstofkontrol
- udvidelse af lovgivningens anvendelsesområde, for så vidt angår lister over råvarer, som er forbudt i foder

- udvidelse af den eksisterende ikke-udtømmende liste over fodermidler i mærknings- og sporbarhedsøjemed
- omarbejdelse af bestemmelserne om fodermærkning.

Kommissionen har allerede fremsat et forslag om foderstof- og fødevarekontrol og et forslag om fødevarehygiejne, og den vil snarest forelægge initiativer vedrørende de andre punkter.

I. BAGGRUND

Den aktuelle og fremtidige situation på foderlovgivningsområdet

1. Fodersikkerheden garanteres af et lovgivningskorpus, der omfatter et sammenhængende sæt af regler. En detaljeret beskrivelse af foderlovgivningen findes i bilag I.
2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed¹, den "generelle fødevarelovgivning", omhandler generelle fødevaresikkerhedskrav, foderstofvirksomhedslederes ansvar, indførelse af et hurtigt varslingsystem for foder, sporbarhed, reaktion på kriser og videnskabens rolle for sikring af fødevare- og fodersikkerhed.
3. Den eksisterende lovgivning på foderstofområdet omfatter et vidtfavnende regelsæt på diverse områder:
 - a) Omsætning og anvendelse af fodermidler og foderblandinger: Fodermidler og foderblandinger må kun bringes i omsætning, hvis de er af sund og sædvanlig handelskvalitet. De må ikke udgøre en fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet, og de må ikke vildlede køberen med hensyn til foderets egentlige identitet. Nogle bestemte fodermidler, der kræver en særlig risikovurdering, skal godkendes, inden de må markedsføres, f.eks. protein fremkommet ved bakteriel gæring.
 - b) Ikke-udtømmende liste over fodermidler: Der findes en ikke-udtømmende liste over de vigtigste fodermidler, der anvendes i Den Europæiske Union. Det enkelte fodermiddel er beskrevet, og navnet og indholdet af visse bestanddele er angivet. Skønt listen indeholder de mest almindeligt anvendte fodermidler, ca. 166, er det nødvendigt at supplere listen for at forbedre sporbarheden og for at sikre informativ mærkning. Som det er nu, tillader medlemsstaterne, at andre fodermidler end dem på listen omsættes, forudsat at de er sikre og ikke vildleder brugeren. Det kan medføre afvigelser med hensyn til visse fodermidlers navne og beskaffenhed.
 - c) Negativliste over fodermidler: Siden 1991 har der været en liste over fodermidler, der ikke må anvendes i foderblandinger. Forbuddet gjaldt dog ikke, når de pågældende fodermidler anvendtes direkte. Retsgrundlaget er blevet ændret med henblik på at udvide forbuddet eller begrænsningen af

¹ EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1.

anvendelsen af de pågældende fodermidler direkte og blandet i foderblandinger.

- d) Positivliste over tilsætningsstoffer: Lovgivningen omfatter bestemmelser om tilladelse, anvendelse og markedsføring af tilsætningsstoffer til foderstoffer.
 - e) Mærkning og sporbarhed: Der findes bestemmelser om mærkning af fodermidler og foderblandinger samt af tilsætningsstoffer. Bestemmelserne er for nylig blevet ændret, så der i foderblandingers mærkning skal angives en liste over fodermidler med angivelse af vægtprocentandelene med en tolerance-margen på +/-15 %. Der er ikke udarbejdet sporbarhedskrav for alle fodertyper. Før den "generelle fødevarelovgivning" blev vedtaget, var der kun krav om sporbarhed for fremstillingsprocessen for visse kategorier.
 - f) Uønskede stoffer: Siden 1974 har der været bestemmelser om størsteindhold af uønskede stoffer i foder. Kommende bestemmelser vil forbedre det eksisterende system, idet fortynding af forurenede foder forbydes, der fastsættes grænseværdier for uønskede stoffer i tilsætningsstoffer (hidtil gjaldt det kun fodermidler og foderblandinger), og der indføres indgrebstærskler for forekomst af uønskede stoffer, som skal udløse indgreb fra de kompetente myndigheder.
 - g) Kontrol: Der er fastsat principper for tilrettelæggelsen af offentlig kontrol. Bestemmelserne blev ændret i 2001, bl.a. for at indføre et retsgrundlag for beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande og for kontrolbesøg på stedet foretaget af Levnedsmiddel- og Veterinærkontoret i og uden for EU.
 - h) Betingelser for foderstofvirksomheder og mellemhandlere: Produktion og anvendelse af visse foderstoffer forudsætter registrering hos medlemsstaternes kompetente myndigheder og overholdelse af visse betingelser. I forbindelse med andre foderstoffer, der anses for følsomme, skal virksomhederne godkendes af de kompetente myndigheder, som skal foretage et obligatorisk besøg på stedet, forudsat at nogle meget strenge krav til faciliteter og udstyr, personale, kvalitetskontrol, opbevaring, dokumentation, reklamationer og tilbagekaldelse af produkter er overholdt. Der er dog ikke fastsat hygiejnekrav.
 - i) Sikkerhed ved foder af animalsk oprindelse: En ny forordning har strammet sikkerhedskravene til animalske biprodukter ved at definere, hvilke kildematerialer for animalske biprodukter, der må anvendes til foder, og som i givet fald skal opfylde sikkerhedskrav og være produceret af virksomheder, der overholder bestemte betingelser.
4. I de seneste tiår har produktionen, markedsføringen og kontrollen af foderstoffer udviklet sig på væsentlige punkter. Kommissionen har imidlertid peget på nogle områder, der er nødvendige for at øge fødevaresikkerheden. Det gælder navnlig følgende områder, hvor den eksisterende lovgivning nødvendigvis skal opdateres:
- a) *Foderstofhygiejne*: Et forslag til forordning om krav til foderstofhygiejne udgør en milepæl i indsatsen for fødevaresikkerhed. Ifølge forslaget skal alle foderstofvirksomhedsledere registreres af de kompetente myndigheder, og foderstofvirksomhedsledere på andre niveauer end i primærproduktionen skal overholde HACCP-principperne (Hazard Analysis and Critical Control Points).

Forslaget tilskynder til, at der udarbejdes nationale retningslinjer for god landbrugspraksis og for anvendelse af et HACCP-system, og der skal udarbejdes EF-retningslinjer.

- b) *Negativliste over fodermidler:* Der er behov for, at negativlisten over fodermidler suppleres via en komitologiprocedure i henhold til et nyt retsgrundlag. Dermed bliver det på en effektiv måde muligt at forbyde eller begrænse anvendelsen af fodermidler, der kan skade fødevarer sikkerheden. Ved komitologiproceduren kan fodermidler, der ikke bør tillades, på en fleksibel og effektiv måde opføres på listen.
- c) *Mærkning og godkendelse af fodermidler og deres sporbarhed:* Bestemmelserne om fodermidler og foderblandinger bør omarbejdes med henblik på at tilpasse godkendelsesprocedurerne for visse kategorier af fodermidler i overensstemmelse med Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritets nye ansvarsområder (f.eks. bioproteiner), at harmonisere mærkningskrav, at fjerne visse muligheder for fravigelse fra mærkningsbestemmelserne og at indføre bestemmelser om ernæringsanprisninger. Med disse bestemmelser kan brugerne få mere præcise oplysninger på mærkningen, og det vil imødekomme sporbarhedskravene i den "generelle fødevarer lovgivning" og kravene til tilbagetrækning af produkter, der kan have negative virkninger for menneskers og dyrs sundhed og for miljøet.
- d) *Kontrol:* Kommissionen vedtog i februar 2003 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig foderstof- og fødevarer kontrol, der skal ophæve direktiv 95/23/EF og fastsætte principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet. Forslaget indeholder et samlet sæt regler, der udgør en omarbejdning af diverse kontrolkrav, der indfører en harmoniseret fremgangsmåde i hele EU for udformning og udarbejdelse af nationale kontrolordninger, og som gør Kommissionens og medlemsstaternes kontroltjenester mere effektive.

Begrundelsen for rapporten

- 5. Direktiv 2002/2/EF omfattede en ændring af reglerne om angivelse og mærkning af fodermidler i foderblandinger. Generelt kræves det nu, at fodermidlerne angives i procent af den samlede vægt i faldende orden på en liste. Det er tilladt at angive disse procenter med en tolerance på op til 15 %.
- 6. Under forligsproceduren vedrørende vedtagelsen af dette direktiv enedes Rådet og Parlamentet om følgende betragtning: "På grundlag af feasibility-undersøgelsen forelægger Kommissionen senest den 31. december 2002 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport, der ledsages af et passende forslag til udarbejdelse af en positivliste under hensyntagen til rapportens konklusioner."
- 7. I den forbindelse fik Kommissionen ført følgende erklæring til forligsudvalgets protokol:

"Kommissionen erklærer, at den ikke kan garantere, at den er i stand til at efterkomme den anmodning, der er fastsat i betragtning 10a, som tillige berører Kommissionens initiativret.

Kommissionen understreger, at udarbejdelsen af en positivliste er en kompliceret

sag, som kræver, at medlemsstater og andre berørte parter inddrages. Kommissionen har derfor iværksat en feasibility-undersøgelse om udarbejdelsen af en positivliste for fodermidler. Kommissionen vil sende en rapport med resultaterne af denne undersøgelse til Rådet og Europa-Parlamentet inden den 31. december 2002. Kommissionen vil, når tiden er inde, og under hensyntagen til resultaterne af undersøgelsen fremsætte de relevante forslag."²

Hvad er en positivliste over fodermidler?

8. En positivliste over fodermidler er en udtømmende liste over fodermidler, som efter en vurdering anses for sikre for menneskers og dyrs sundhed og derfor kan anvendes i foder. Dette betyder, at kun fodermidler, der optræder på listen, kan anvendes af foderstofvirksomhedsledere.
9. En række medlemsstater (Tyskland, Danmark og Sverige) havde allerede positivlister, inden EU vedtog en foderlovgivning. Ifølge direktiv 96/25/EF er det forbudt at underkaste fodermidler mere restriktive nationale bestemmelser. Tyskland har for nylig udarbejdet en liste over fodermidler med henblik på formel tilladelse til anvendelse heraf i dyrefoder. Ikke desto mindre anvendes den tyske liste kun på frivillig basis af virksomhederne, eftersom fællesskabslovgivningen ikke tillader indførelse af egentlige positivlister i de enkelte medlemsstater.
10. Lister over fodermidler bruges også i andre end EU-medlemsstater som Schweiz, USA (AAFCO-listen³) og Canada. Det er imidlertid kun den schweiziske liste, der er positiv (i betydningen udtømmende og retligt bindende).
11. I 1970'erne var formålet med at vedtage en fælles foderlovgivning inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik at garantere gennemsigtigheden hele vejen gennem foderkæden og samtidig forbedre kvaliteten i landbrugsproduktionen, navnlig den animalske produktion. I Rådets direktiv 77/101/EØF af 23. november 1976, som siden blev erstattet af direktiv 96/25/EF, blev der taget hensyn til, at medlemsstaterne stadig havde forskellige traditioner med hensyn til at regulere markedsføringen af råvarer, og der blev hjemlet mulighed for nationale undtagelser i visse tilfælde.
12. I direktiv 96/25/EF blev der fastsat følgende bestemmelse om en harmoniseret definition af fodermidler: "forskellige vegetabiliske eller animalske produkter i naturlig tilstand, friske eller konserverede, og derivater af disse efter industriel forarbejdning samt organiske eller uorganiske stoffer, som kan indeholde tilsætningsstoffer, og som er bestemt til fodring af dyr enten i uforandret stand eller forarbejdet stand, til fremstilling af foderblandinger eller som bærestof i forblandinger." I samme direktiv klarlægges det desuden (betragtning 8), at udtrykket "foderstoffer" kan anvendes i EF-lovgivningen generelt som betegnelse for alle råvarer og foderblandinger.

² EFT C 27 af 31.1.2002, s. 2.

³ Listen fra Association of American Feed Control Officials (AAFCO) er indarbejdet i fødevarerlovgivningen i alle amerikanske stater undtagen Alaska. Selv om Canada, Puerto Rico og Costa Rica er medlemmer af AAFCO, adskiller deres lovgivningssystemer sig fra USA's, hvorfor de kan have deres egne officielle lister.

13. I denne rapport vil udtrykket "fodermiddel" som defineret i direktiv 96/25/EF blive anvendt. Tilsætningsstoffer til foder falder uden for denne definition og er ikke omfattet af drøftelserne om listen over fodermidler.

Feasibility-undersøgelsen

14. Den 7. juni 2001 blev vurderingen af gennemførligheden af en EU-positivliste over tilladte fodermidler sendt i udbud af Kommissionen under nr. 2001/S 107-072830. Hensigten var at få vurderet gennemførligheden gennem en beskrivelse af forskellige muligheder for udarbejdelse og vedligeholdelse (herunder ændringer) af listen samt omfanget af de ressourcer, der kræves til en korrekt gennemførelse. Fordele og ulemper ved de forskellige alternativer skulle også angives. Følgende oplysninger skulle tilvejebringes:
- Baggrund: information om andre, eksisterende positivlister over fodermidler med en beskrivelse af de ansvarlige instanser, principper, målsætninger, procedurer for udarbejdelse og vedligeholdelse osv.
 - Forskellige måder at forberede og udarbejde listen på: principper, målsætninger, status, kriterier, ændringer, kriterier for beskrivelse af produkterne på listen, detaljeringsgrad osv.
 - Vedligeholdelse af listen (forskellige muligheder): vedligeholdelse, adgang, ændringsmekanismer, elektroniske medier osv.
 - Ressourcer (forskellige muligheder): præcise data for menneskelige, økonomiske og tekniske ressourcer til vedligeholdelse af listen.
15. Denne feasibility-undersøgelse kan læses på Generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugerbeskyttelses websted.

Formålet med denne rapport

16. Med denne rapport opfylder Kommissionen den i direktiv 2002/2/EF nævnte forpligtelse over for Parlamentet og Rådet. I rapporten tages hensyn til førnævnte feasibility-undersøgelse og gøres rede for Kommissionens holdning til omfanget af en endelig positivliste over fodermidler og virkningerne af en sådan liste for fodersikkerhedspolitikken og for handelen.

II. KRAV TIL EN POSITIVLISTE

Indledning

17. I dette kapitel undersøges de krav, som en positivliste skal opfylde for at kunne idriftsættes. Der overvejes forskellige parametre: udtømmende liste, fodermiddelkategorier, kriterier for tilladelse, mærkning, ernæringsmæssige egenskaber, foderdefinitioner, produktionsmetoder og anvendelse af listen på dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktion.

Udtømmende liste

18. En udtømmende liste skal henviser til alle produkter, som anvendes i EU som fodermidler til dyr uanset produktionsomfang eller salgbarhed. Positivlisten skal, hvis den vedtages, finde anvendelse i alle medlemsstater.
19. Positivlistens omfang og detaljeringsgrad afhænger af målsætningerne. Hvis fodersikkerhed er det eneste formål, behøver man ikke tage hensyn til aspekter som behovet for at anvende listen på dyr, der ikke anvendes i fødevareprocessen, eller sondringsgraden mellem forskellige fodermidler. Hvis formålet også er at lette handelen, skal der tages hensyn til mærkning. Gennemførelsen af direktiv 2002/2/EF indebærer pligt til at angive alle fodermidler i en foderblanding ved deres specifikke betegnelse. Den obligatoriske angivelse af fodermidler på etiketten vil også lette realiseringen af de krav til sporbarhed, som er fastsat i den generelle fødevarelovgivning, men vil samtidig kræve en detaljeret og harmoniseret liste over fodermidler.

Fodermiddelkategorier

20. I princippet har valget af kategorier ingen indflydelse på sikkerheden: Baggrunden for valget af kategorier er, at listen skal være så let at administrere som muligt, og at risikoen for forveksling hos brugerne skal minimeres, men man må samtidig huske, at pligten til at deklarere fodermidler på varerne indebærer en høj detaljeringsgrad.
21. I direktiv 96/25/EF er der fastsat 12 kategorier. De eksisterende lister over fodermidler i henholdsvis Tyskland og Schweiz er opbygget efter samme grundstruktur som den i direktiv 96/25/EF beskrevne, og begge lister omfatter 18 kategorier. AAFCO-listen har 35 kategorier, men disse indeholder stoffer eller mikroorganismer, der i EU defineres som tilsætningsstoffer.
22. Når rammerne skal fastlægges for positivlisten, er det afgørende, at der anlægges en praktisk og pragmatisk tilgang snarere end en teoretisk. Den tyske og den nordamerikanske liste er eksempler på en praktisk tilgang med plads til fleksibilitet, for så vidt angår vanskelige betegnelser. Den tyske liste har det, man kunne kalde "universalkategorier", dvs. hvor foderstoffer kan rubriceres, når de har en sikkerhedsstatus, der nærmer sig kategoriens, men ville være unødigt komplicerede at beskrive. Denne fremgangsmåde anvendes til tørrede planteprodukter og desuden til fodermidler, der stammer fra fremstilling af fødevarer. På den tyske liste anses de for sikre, medmindre der gælder andre regler.
23. De tørrede planteprodukter ville gøre listen endnu mere kompleks, selv om de af fodersikkerhedshensyn kun behøver at blive rubriceret i brede kategorier. I de fleste tilfælde udgør disse foderstoffer næsten eller slet ingen risiko for foder- og fødevarer sikkerheden, om end ukorrekt håndtering, oplagring eller konservering kan gå ud over sikkerheden. Det skal listen derfor afspejle. Eventuelt indhold af skadeligt ukrudt i tørrede planteprodukter og uønskede stoffer, der stammer fra fremstillingen, vil være omfattet af lovgivningen om uønskede stoffer. Det er bemærkelsesværdigt, at den canadiske liste ikke indeholder friske eller ensilerede planteprodukter, selv om der er opført en række tørrede planteprodukter og grovfoderstoffer. Heraf fremgår listens betydning for handelsvarer.

24. Med nogle få undtagelser omfatter den nuværende liste i direktiv 96/25/EF ikke vandholdige eller flydende fodermidler. Sådanne produkter er normalt biprodukter fra føde- og drikkevarefremstilling, der bruges som dyrefoder og er kendt som sikre at anvende.
25. Foderstoffer af animalsk oprindelse er omfattet af to sæt specifikke love: den generelle lovgivning om foderstoffer henholdsvis veterinærlovgivningen. For at forebygge uoverensstemmelser mellem foderstoflovgivningen og veterinærlovgivningen er det nødvendigt at oprette en specifik kategori til disse produkter med en fleksibel mekanisme til opdatering af listen i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i veterinærlovgivningen.

Kriterier for tilladelse

26. Et foderstof, der skal optages på listen, skal, for at EU-lovgivningen kan overholdes, opfylde følgende kriterier:
- Det må ikke have skadelige virkninger på menneskers eller dyrs sundhed eller på miljøet.
 - Det må ikke være vildledende for brugeren.
 - Det må ikke skade forbrugeren ved at sløre animalske produkters særlige kendetegn.
 - Normal indtagelse heraf må ikke være ernæringsmæssigt ufordelagtig for dyr.
27. Ud over disse grundlæggende krav skal fodermidlets beskaffenhed være så nøje kendt, at man derved sikrer, at det kan identificeres korrekt, og at dets beskaffenhed ikke ændres med tiden.
28. Når man godkender fodermidler til optagelse på listen, skal der først og fremmest tages hensyn til fodersikkerheden frem for næringsværdien, eftersom denne muligvis ikke er årsagen til, at dyr fodres med det givne produkt. Et produkt kan således have gavnlige egenskaber, som ikke er strengt ernæringsrelaterede, men i stedet sigter mod at øge dyrets kødvolumen. Imidlertid er denne videnskabelige risikovurdering måske ikke i alle tilfælde det eneste eller bedste grundlag for at give tilladelse til fodermidler. Andre faktorer såsom samfundsmæssige og økonomiske hensyn og dyrevelfærdshensyn kan være berettiget til at komme i betragtning på ad hoc-basis.

Mærkning

29. I direktiv 2002/2/EF om ændring af Rådets direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger bestemmes det, at alle fodermidler i foderblandinger til produktionsdyr pr. 6. november 2003 skal anføres ved deres artsbetegnelse og ved angivelse af mængden i foderblandingen i rækkefølge efter faldende vægt udtrykt i vægtprocent. For så vidt angår disse procenter, tillades en tolerance på +/-15 % af den angivne værdi. På foderblandinger til selskabsdyr er det tilladt at erstatte fodermidlets artsbetegnelse med navnet på den kategori, fodermidlet tilhører.
30. Mærkningen af foderet kræver en vis standardisering af foderbetegnelserne, så der ikke gives vildledende information til brugeren. Foderbetegnelsen skal være den

almindelige betegnelse, der bruges på etiketter, ledsagende dokumenter og anden dokumentation.

31. Man kan hævde, at hvis fodersikkerheden var det eneste formål, ville det ikke være nødvendigt at skelne mellem mange forskellige fodermidler. F.eks. kunne hele kartofler, flydende kartoffelprodukter, blandinger af kartoffelkvas og skræller, kartoffelstykker og kartoffelskræller alle få samme generiske betegnelse (f.eks. "kartofler og biprodukter heraf"). Det gælder dog ikke i alle tilfælde. Dyr æder nemlig planter og plantedele, som har forskellige koncentrationer af toksiner og uønskede stoffer, og det er derfor nødvendigt at skelne mellem disse produkter. Fodersikkerhedsstrategien ville ikke afspejle fornyelsen og udviklingen i fremstillingsprocesserne i mange af disse brancher og ville ikke passe til handels- og mærkningsformål. Ej heller ville det give potentielle købere mulighed for at skelne mellem fodermidler, der stammer fra samme fremstillingsproces, men som har forskellig sammensætning og næringsværdi. Det er f.eks. vigtigt at skelne mellem druekvas og druekerner, majs glutenfoder og majs glutenmel, kartoffelskræller og skrællede kartofler. I praksis er det nyttigt af hensyn til mærkningen, at de vigtigste fodermidler specificeres enkeltvis, selv om der måske er behov for en kategori med benævnelser "diverse" eller "andre produkter" for at få placeret nogle mindre betydningsfulde foderstoffer. Dette ville give plads til fleksibilitet, hvis nye eller andre biprodukter blev tilgængelige. Måske bliver de ikke stående under "andre produkter" så længe, men det kunne være adgangsbilletten til en selvstændig angivelse på listen.
32. En række fodermidler, der er næsten eller helt ens, mærkes og forhandles under forskellige navne inden for Fællesskabet, mens der i andre tilfælde anvendes samme betegnelse for flere forskellige fodermidler. Hvis man ikke er klar over dette, kan det medføre diskriminering af visse fodermidler, som er kendt som sikre, og medføre en forvridning af handelen. Der skal også tages hensyn til lokale betegnelser, hvis de adskiller sig fra bredt accepterede betegnelser, forudsat at fodermidlerne i alle andre henseender ligner hinanden. Det vil blive en stor udfordring, og man bør ikke undervurdere de problemer, der vil være forbundet med at nå dertil.

Ernæringsmæssige egenskaber

33. Eksisterende foderlister indeholder henvisninger til visse ernæringsmæssige egenskaber. Således indeholder direktiv 96/25/EF følgende specifikation af soja(bønne)skrå, afskallet, toasted: "maksimumsindhold af træstof: 8 % i tørstof". AAFCO-listen og den schweiziske liste er meget mere detaljerede end direktiv 96/25/EF og indeholder ernæringsmæssige specifikationer, som er nødvendige i handels- og mærkningsøjemed og i henseende til at forebygge svig, men ikke af fodersikkerhedsgrunde. De har primært til formål at skelne et foderstof fra et andet såvel af hensyn til indkøberne som for at undgå svig. I en række medlemsstater udarbejdes og anvendes lister over fodermidler, som indeholder mange flere detaljer om ernæringsmæssige egenskaber. De anvendes dog hovedsagelig til sammensætning af foder. Det er kun berettiget at anføre henvisninger til specifikke ernæringsmæssige egenskaber, hvis det tydeligvis er nødvendigt for at skelne et fodermiddel fra et andet eller af sikkerhedshensyn.

Foderdefinition og produktionsmetode

34. Foderdefinitionen skal indeholde en utvetydig beskrivelse af den biologiske beskaffenhed (art eller kemisk sammensætning, anvendt plante- eller dyredel) og den fremstillingsproces, som fodermidlet har gennemgået. For ikke at hindre fodermidlernes frie bevægelighed og anvendelse skal definitionen afspejle den brede vifte af processer og udtryk, der anvendes i hele EU.
35. Hvis man skal udarbejde en fyldestgørende liste med definitioner, er det nødvendigt at undersøge såvel udbuddet af fodermidler som de fremstillingsprocesser, de har gennemgået. AAFCO-listen indeholder over 250 forskellige udtryk med tilhørende definitioner vedrørende fodermidler (f.eks. korn, klid osv.) og processer (f.eks. ekstruderet, tørformalet osv.). I modsætning hertil har direktiv 96/25/EF kun 17 definitioner.
36. Fodermidlers sikkerhed kan i lige høj grad være påvirket af forarbejdningen og af det oprindelige materiales beskaffenhed og kvalitet. Optagelsen af et foderstof på en positivliste bør derfor være ledsaget af en beskrivelse af den gennemgæede fremstillingsproces. Ved første øjekast forekommer disse processer at være forholdsvis standardiserede, f.eks. "tørret", men selv denne behandling er ikke en standardproces, og ændringer i omfang og varighed af opvarmningen kan påvirke foderets kvalitet og sikkerhed i betydelig grad. Der er ingen tvivl om, at det er en kompliceret sag, hvis der er behov for en sikkerhedsorienteret inddeling. Fremstillingsprocessens indvirkning på et givet foderstofs sikkerhed bør være et grundprincip, når den nødvendige detaljeringsgrad skal fastlægges. Ikke desto mindre bør det bemærkes, at foderkriser normalt har at gøre med ukorrekt anvendte fremstillingsmetoder. Sådanne problemer kan muligvis løses gennem streng håndhævelse af HACCP-principperne (Hazard Analysis and Critical Control Point) og god fremstillingspraksis.

Dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktionen

37. I øjeblikket skelnes der ikke i direktiv 96/25/EF og anden EU-lovgivning inden for foderstoffer mellem foder til dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktionen, og foder til produktionsdyr. Alligevel findes der bestemte regler for foder til dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktionen såsom specifikke bestemmelser om mærkning og præsentation eller godkendelse af foder til opfyldelse af bestemte ernæringsmæssige behov hos selskabsdyr. Det bør bemærkes, at veterinærlovgivningen tillader, at visse fodermidler af animalsk oprindelse, som er forbudt for produktionsdyr, gives til dyr, der ikke anvendes i fødevareproduktionen.
38. Hertil kommer, at fabrikanter af foder til selskabsdyr anvender en række fodermidler, som ikke bruges af andre foderfabrikanter eller husdyrbrugere. Det kan f.eks. være biprodukter fra slagterier og en lang række specielle fodermidler, herunder nødder, insekter, skaller fra krebsdyr, plankton (frisk eller tørret) osv. Mange af disse har været brugt meget længe.
39. Fabrikanter af foder til selskabsdyr har gjort opmærksom på, at eftersom foder til selskabsdyr ikke udgør en del af den fødevarekæden, er der heller ingen fødevarerisiko forbundet hermed. Det var derfor et spørgsmål, om foder til selskabsdyr skulle indgå i positivlisten, hvis denne blev udarbejdet af fødevaresikkerhedshensyn. Det forekommer at være denne tilgang, man har haft til

udarbejdelsen af den tyske og den schweiziske liste. Derimod rummer AAFCO-listen beskrivelser af foderstoffer, som - i visse tilfælde udelukkende - er godkendt til fremstilling af foder til selskabsdyr.

III. UDARBEJDELSE OG VEDLIGEHOLDELSE AF EN POSITIVLISTE

Udarbejdelse af en foreløbig liste

40. Udarbejdelsen af den foreløbige positivliste ville indebære følgende skridt:
- Det er en meget teknisk betonet proces at udarbejde en liste, og opgaven vil bedst kunne udføres af sagkyndige fra forskellige områder inden for dyreernæring og fra forskellige lande.
 - Det vil være nødvendigt at få et kompetent organ til at vurdere sikkerheden (EFSA).
 - Det vil kræve en afgørelse, der er retligt bindende for alle foderstofvirksomhedsledere. Ved vedtagelsen af en positivliste skal der ikke blot tages hensyn til risikovurderingen, men også tages andre berettigede hensyn.
41. Den gældende fællesskabslovgivning om fodermidler ikke hjemler mulighed for at udarbejde en positivliste. Vedtagelsen af et retsgrundlag for en positivliste ville derfor kræve en forordning eller et direktiv, som skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet ved den fælles beslutningsprocedure.

Vedligeholdelse af positivlisten

42. Det er klart, at en liste over fodermidler ikke kan være et statisk dokument. Der skal oprettes en fleksibel mekanisme til optagelse af nye fodermidler på listen og fjernelse af eksisterende.
43. I Schweiz er der ca. 20 ansøgninger om året om godkendelse og optagelse af nye foderstoffer på den officielle liste, der allerede indeholder over 300 produkter. Omkring halvdelen af ansøgningerne bliver afvist, hvilket som regel sker på baggrund af mangelfuld information om det foreslåede fodermiddel, eller fordi det generelt ikke opfylder kravene. Selv om det er vanskeligt at ekstrapolere disse tal til hele EU, vil det være en rimelig formodning, at der på EU-plan ville komme forholdsvis mange flere ansøgninger hvert år. Lande som Frankrig, Spanien, Italien, Nederlandene, Tyskland og Det Forenede Kongerige har en særdeles innovativ fødevareindustri, der arbejder i meget større målestok end den schweiziske.
44. Hvis proceduren for optagelse af fodermidler på listen er langvarig, vil fabrikanterne afholde sig fra at bruge mange fodermidler, og det vil få negative konsekvenser for den animalske produktion, handelen og miljøet. I USA tager det mindst omkring 12 måneder for et foderstof at blive godkendt som GRAS⁴, om end det i visse tilfælde varer længere.

⁴ Generally Recognised As Safe - almindeligt anerkendt som sikkert.

45. De oplysninger, som ansøgeren skal fremsende med henblik på godkendelsen, skal stå i forhold til risikoen. Det kan være gavnligt med en vis fleksibilitet for de fleste fodermidlers vedkommende, mens andre kræver mere detaljeret information. Direktiv 82/471/EØF⁵ omhandler et særligt godkendelsessystem for visse proteinkilder, som fremstilles ved anvendelse af bestemte teknikker.
46. Eksisterende systemer som det schweiziske og det amerikanske rummer en foreløbig forhåndsgodkendelsesliste. Fodermidler med lav risiko og stor sandsynlighed for forhåndsgodkendelse kan således anvendes og markedsføres, før den endelige godkendelse gives. Hvorvidt en ansøgning skal følge denne hurtige procedure eller ej, afgøres på grundlag af en indledende vurdering af den risiko, som det nye fodermiddel sandsynligvis frembyder for dyr eller forbrugere af animalske produkter. Set i lyset af erfaringerne med direktiv 70/524/EØF kan foreløbig godkendelse af fodermidler være problematisk på langt sigt, hvis den endelige vurdering resulterer i, at produktet fjernes fra listen.
47. Der er blevet henvist til brugen af fodermidler inden for EU, som hyppigt kun er til rådighed i små mængder og med ujævne mellemrum og kun anvendes lokalt. At søge godkendelse af disse fodermidler kan være ude af proportion med deres anvendelse og eventuelt få negative virkninger på den animalske produktion og miljøet. En mulig fremgangsmåde ville være at anvende nærhedsprincippet på fodermidler, som kun findes og anvendes i en region eller en enkelt medlemsstat. Ved enhver lokal godkendelsesprocedure ville de samme principper for sikkerhed, mærkning osv., som gælder på EU-plan, skulle anvendes. Hvis det givne fodermiddel skulle forhandles eller anvendes uden for den lokale region eller den pågældende medlemsstat, som produktet var godkendt til, ville det kræve fuld EU-godkendelse som beskrevet ovenfor. Man har valgt denne fremgangsmåde i USA, hvor AAFCO-listen anvendes til lovgivningsformål og i handelsøjemed i alle stater, men hvor den enkelte stat kan godkende yderligere foderstoffer, som kun fremstilles og anvendes i den pågældende stat.

IV. VIRKNINGERNE AF EN POSITIVLISTE

De eksisterende listers status

48. Før der blev indført EU-regler om foder, havde nogle medlemsstater udarbejdet positivlister. Disse lister kan imidlertid ikke opfylde fodersektorens nuværende behov, når det tages i betragtning, at innovation i foderbranchen har ført til en lang række nye foderstoffer med henblik på at øge foderets effektivitet og nedbringe omkostningerne. Sådanne lister gjaldt i én medlemsstat med begrænsede variationer i produktionssystemer og vejrforhold, som ikke kan repræsentere den store variation i EU-produktionen som helhed.
49. De lister, der anvendes i tredjelande som USA, er ikke egentlige retligt bindende lister. Det samme gælder for den eksisterende tyske liste. Det er derfor vanskeligt at udlede noget om virkninger af en positivliste på EU-plan. Et eksempel på en egentlig positivliste findes i Schweiz.

⁵ EFT L 213 af 21.7.1982, s. 15.

50. Den schweiziske liste indeholder over 300 fodermidler, mens f.eks. en ekspertgruppe, der blev nedsat for at forberede direktiv 96/25/EF, på det tidspunkt identificerede 620 fodermidler. Produktionen i Schweiz fokuserer især på mejeriprodukter, oksekød og svinekød, mens anden produktion, f.eks. fjerkrækød og æg, er meget lille, og der må importeres fra andre lande. Eksemplerne viser, at indførelsen af en positivliste i EU er en helt anderledes opgave med hensyn til omfang og kompleksitet.
51. Den schweiziske positivliste forhindrede ikke en stor BSE-forekomst i landet. Det kan ikke lade sig gøre, at en positivliste indeholder tusinder af forskellige produkter, der produceres på forskellige steder med forskellige teknologier, og som måske har forskellige sikkerhedsstatus og forskellig ernæringsmæssig og teknisk beskaffenhed. Derfor er listen forenklet, og produkterne er ordnet efter potentielt ens sikkerhedsstatus. Denne forenkling kan ikke i alle tilfælde garantere fødevarerens sikkerhed. Det gælder således også, at et produkt, der er opført på listen, bør produceres i overensstemmelse med relevante hygiejnekrav. Gennemførelsen af systemet for hurtig varsling og foderstofskandalerne for nylig har vist, at årsagen til problemet i de fleste tilfælde ikke var fodermidlet i sig selv, men en forurening opstået under produktion, opbevaring eller transport med stoffer, der ikke er tilladt i foder. F.eks. er forurening af glucosesirup med hormoner (medroxyprogesteronacetat) et problem med restkoncentrationer af forbudte stoffer i et fodermiddel. Glucosesirup er i sig selv et sikkert fodermiddel, som blev forurennet med et stof, der ikke er tilladt i foder.

Sporbarhed og mærkning

52. I henhold til principperne for den generelle fødevarerlovgivning, som er fastlagt i forordning (EF) nr. 178/2002, skal foderets sporbarhed være sikret i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled. Foderstofvirksomhedsledere skal kunne identificere enhver person, som de har fået foderforsyninger fra, og alle de virksomheder, som har aftaget deres produkter. I den generelle fødevarerlovgivning anerkendes desuden forbindelsen mellem mærkning og sporbarhed, idet det bestemmes, at foderet skal være tilstrækkeligt identificeret eller mærket for at lette sporbarheden. Disse bestemmelser træder i kraft fra januar 2005.
53. Inden for gældende EU-lovgivning er der i direktiv 95/69/EF fastsat bestemmelser om krav til sporbarhed i fremstillingsprocessen hos visse virksomheder, som anvender eller producerer bestemte fodermidler og tilsætningsstoffer. Med direktiv 2002/2/EF om ændring af Rådets direktiv 79/373/EØF om handel med foderblandinger indførtes pligt til at oplyse varepartiets nummer på etiketten på en foderblanding eller på selve pakningen eller på et ledsagende dokument (massegods). I direktiv 96/25/EF er der ikke en lignende bestemmelse for fodermidler; her er varepartiets nummer kun påkrævet i visse fodermiddelkategorier. Herudover er visse virksomheder undtaget fra nogle af mærkningsbestemmelserne.
54. Sporbarhedssystemerne skal derfor gøre det muligt gennem hele fødevarekæden at forbinde et bestemt parti foder med oplysninger om tid og sted for produktionen og de anvendte fodermidlers oprindelse. Systemerne har indlysende muligheder for at blive meget effektive med hensyn til at øge foder- og fødevarerens sikkerhed. En effektiv og fyldestgørende liste over fodermidler (ikke nødvendigvis en positivliste i denne rapports betydning) kan befordre denne proces, eftersom den ville gøre det muligt at bruge præcise foderbetegnelser og beskrivelser i alle led af kæden og gælde et langt større antal foderstoffer, end tilfældet er i den nuværende liste. Selv

modstandere af en positivliste har anført, at de ville gå ind for udarbejdelsen af en fyldestgørende liste til mærkningsformål.

Virkninger for handelen - oversigt over fodersektoren

55. Værdien af den animalske produktion (108 369 mio. EUR) udgør 41 % af den samlede EU-produktion i de 15 medlemsstater, der i 1997 beløb sig til 267 019 mio. EUR⁶.
56. EU's foderforbrug i 2001 var på ca. 394 mio. tons. Det bestod for halvdelens vedkommende af planteprodukter og gårdproduceret grovfoder, mens 10 % udgjordes af gårdens eget korn, der eventuelt kunne sælges, 10 % af indkøbte fodermidler og 30 % af industrifremstillede foderblandinger. Se figur 1 i bilaget.
57. Mængden af foderstoffer, der er solgt i handelen (figur 2 i bilaget), har ligget stabilt de seneste år på ca. 200 mio. tons (dette tal indeholder alle foderstoffer undtagen gårdens egne planteprodukter).
58. Hvis man inddeler produktionen efter dyreart, har størstedelen af de industrifremstillede foderblandinger svineavlen som mål efterfulgt af fjerkræ. Siden 1996 har BSE-krisen givet sig udslag i en indskrænkning af kvægfoderproduktionen. Dette fald er dog blevet opvejet af en samtidig stigning i produktionen af foder til svine- og fjerkrækødproduktion som følge af forbrugernes stigende efterspørgsel efter disse kødtyper.
59. Fodermidler og foderblandinger udgør den vigtigste råvare i den animalske produktion. I 1999 fandtes der 3 794 virksomheder, som producerede foderstoffer til en samlet værdi af 30 248 mio. EUR. I disse tal indgår ikke gårdproduktion eller produktion af andre råvarer til foder såsom tilsætningsstoffer. Se tabel 1 i bilaget.
60. EU er verdens største importør af foder. De vigtigste importprodukter i perioden 1990-2000 var sojabønne, oliefrø, majs, glutenfoder (CGF), maniok, melasse, korn og citruskvas. Se tabel 2 i bilaget.
61. I 1990'erne skete der store forandringer i EU's landbrugspolitik, som påvirkede verdenshandelen. Lavere støttesatser til korn og den stigende dollarkurs bevirkede, at EU's priser kom på niveau med priserne på verdensmarkedet. Priserne på EU-markedet på enkelte produkter som CGF og maniok fulgte kornpriserne, og der skete en nedgang i anvendelsen heraf som erstatning for korn. EU's kvægproduktion (undtagen malkekøer, som tillige fodres med betydelige mængder koncentrat) er hovedsagelig baseret på græsning. De seneste år har der været en tendens i europæisk landbrug til at ændre produktionen fra græssende dyr til koncentratfodrede dyr (svin og fjerkræ). I 1990'erne steg forbruget af sojabønne, mens CGF og maniok gradvis forsvandt fra fodertrugene. Det øgede forbrug af foder i 1990'erne medførte ikke nogen stigning i EU's import. I 1998-2000 lå den kun 2 % højere end i 1990-1992 for de 12 medlemsstater til sammen.
62. Stigningen i foderforbruget krævede en betydeligt større import af proteinfoder (sojamel). Sojabønneimporten steg fra 39 % til 50 % af den samlede import.

⁶ Kilde: Eurostat.

Stigningen i proteinfoderforbruget blev opvejet af en betydelig nedgang i importen af CGF og maniok.

63. De afbrydelser, der har været på grund af epidemier og andre foderskandaler, vanskeliggør enhver prognose. Det er imidlertid rimeligt at forvente, at lavere kornpriser og lavere priser på fjerkrækød og svinekød ville afføde en vækst i forbruget af disse kødtyper. Efter EU's udvidelse med de østeuropæiske lande kan der komme korn, solsikkefrø og rapsfrø på markedet til forholdsvis lave priser.
64. Prognoserne for oksekødsforbruget ligger en anelse under tallene fra 1995, men det ser ikke ud til at påvirke forbruget af fjerkrækød og svinekød. Selv om det er vanskeligt at lave prognoser, antyder tendensen for de næste ti år en stigning i importen af sojabønne, mens importen af CGF og maniok muligvis vil falde.
65. Vedtagelsen af en udtømmende liste ville pr. definition hindre import eller anvendelse af ethvert fodermiddel i EU, indtil spørgsmålet om sikkerheden var afklaret, og det var optaget på positivlisten. Som det fremgår af de foregående afsnit, vil det ikke afstedkomme større problemer, da hovedparten af importen er fodermidler, der traditionelt anvendes i EU. Der bliver imidlertid importeret nogle fodermidler, som trods deres forholdsvis lille vægt i EU's samlede foderforbrug har stor betydning for både nichemarkeder i EU og for fabrikanten i tredjelande.
66. Det ville være forbudt at importere foderblandinger fra tredjelande med indhold af fodermidler, der ikke er optaget på en positivliste i EU. Dette ville navnlig gælde en række foderstoffer til selskabsdyr, som fremstilles i tredjelande af fodermidler, der ikke er tilgængelige i EU.
67. Den nylige BSE-krise i oksekødssektoren affødte en ændring i efterspørgslen i retning af andre kødtyper. Fjerkræproduktionen steg med ca. 3,7 % i 2001 og var ledsaget af en stigning i fjerkræimporten (407 000 tons fra Brasilien og Thailand fra 1999 til 2001). Det antages, at fjerkræimporten fortsat vil stige, og at EU kan blive nettoimportør af fjerkrækød. Udsigterne for svinekødsforbruget på mellem til langt sigt er overordnet positive. Importen af svinekød forventes at stige på mellemlangt sigt.
68. Man kan konkludere, at den forventede stigning i svine- og fjerkræproduktionen i de kommende år vil afhænge af en stigning i anvendelsen af fodermidler, der er fremstillet i Europa (korn), og en stigning i sojaimporten, men ikke af en stigning i importen af maniok og majs-glutenfoder. For at kunne konkurrere på verdensmarkedet for animalske produkter skal den europæiske foderstofbranche fortsat søge at finde og anvende nye fodermidler.

Regionale og nationale virkninger

69. Der findes udtømmende positivlister på et eller nogle få sprog på nationalt plan (den schweiziske liste og lister i en række medlemsstater, som blev anvendt før indførelsen af EU-lovgivningen). Antallet af fodermidler på listen og den proces, de har gennemgået, har været af forholdsvis beskedent omfang. AAFCO-listen i USA (som ikke er udtømmende) er mere kompleks og indeholder en meget lang fortegnelse over fodermidler⁷. Sådanne lister er generelt effektive og modtages

⁷ Den årlige udgivelse heraf fylder ca. 450 sider.

positivt i foderstofbranchen og landbruget. De er dog hovedsagelig affattet på et enkelt sprog, og vedligeholdelsen heraf kræver menneskelige ressourcer.

- 70. En positivliste på EU-plan ville skulle tage hensyn til alle regionale og lokale foderstofproduktionsmetoder.
- 71. Det er afgørende, at der foretages en standardisering af foderbetegnelserne. Dog forhandles en række helt eller næsten identiske fodermidler under forskellige betegnelser, mens der i andre tilfælde anvendes samme betegnelse for flere forskellige fodermidler. Lokale navne kan desuden afvige fra de bredt accepterede betegnelser.
- 72. Der er også fodermidler inden for EU, som hyppigt kun er til rådighed i små mængder og med ujævne mellemrum og kun anvendes lokalt. De forskellige måder at behandle disse spørgsmål på bør også tages i betragtning.

Virkningerne for en fodersikkerhedspolitik

- 73. Af bilagets tabel 3 fremgår de notifikationer, der er udsendt siden indførelsen af det hurtige varslingsystem for foder og fødevarer i februar 2002.
- 74. På baggrund af analysen af de nyeste varslinger i fodersektoren kan man konkludere, at hovedparten vedrører anvendelse af forbudte stoffer som kloramfenikol eller uønskede stoffer, hvis anvendelse der ifølge direktiv 1999/29/EF er lagt restriktioner på. Der har været et stort antal notifikationer vedrørende indhold af kloramfenikol i skummetmælkspulver. Skummetmælkspulver er et godkendt fodermiddel, som er optaget på den ikke-udtømmende liste over de vigtigste fodermidler (Rådets direktiv 96/25/EF). Kloramfenikol er omfattet af bilag IV til Rådets forordning (EF) nr. 2377/90⁸, så indgivelse af dette stof til produktionsdyr er forbudt i hele EU. Et nyere tysk tilfælde af dioxinforurening af bagværk (produkterne var opført på den liste, de tyske virksomhedsledere har aftalt) er endnu et eksempel på, at indførelse af en liste over fodermidler ikke løser alle tilfælde.
- 75. Med hensyn til BSE-krisen har den schweiziske positivliste, der har eksisteret siden 1975, ikke forhindret et større BSE-angreb i Schweiz. I 2001 inddrog Revisionsretten visse anbefalinger med hensyn til at forebygge BSE-tilfælde i sin særberetning nr. 14/2001⁹. I disse anbefalinger tages ikke stilling til behovet for at udarbejde en positivliste over fodermidler. Det bør bemærkes, at det i beretningen konkluderes, at den anden BSE-krise skal ses i lyset af medlemsstaternes ringe gennemførelse af den eksisterende EU-lovgivning, dårlige overvågning (kontrol) og mangelfulde gennemførelse af forbuddet mod foder med indhold af kød- og benmel (MBM) fra pattedyr. Beretningen antyder, at den institutionelle lovgivningsproces også har forårsaget langvarige forsinkelser i gennemførelsen af BSE-foranstaltningerne.
- 76. Der er oparbejdet et omfattende lovgivningskorpus i fodersektoren for at forebygge foderkriser. I mange tilfælde er en streng håndhævelse af disse love tilstrækkeligt til at forebygge risici ved foder. Ikke desto mindre har Kommissionen erkendt behovet for at forbedre den gældende foderlovgivning og har taget mange initiativer (afsnit 13) i den henseende.

⁸ EFT L 224 af 18.8.1990, s. 1.

⁹ EFT C 324 af 20.11.2001, s. 1.

77. Man kan konkludere, at de nylige kriser skyldtes tilstedeværelsen af forurenende stoffer, ulovlig anvendelse af medicin eller svingagtig brug af forbudte fodermidler. Eksistensen af en positivliste ville altså ikke have forebygget de i tabel 3 nævnte tilfælde.

Virkninger for innovation

78. Enhver godkendelse til optagelse på en positivliste bør ske på baggrund af en sagsvurdering. Man må derfor konkludere, at positivlisten meget vel kan virke hindrende på den innovative anvendelse af nye stoffer eller produkter i fodersektoren.
79. I USA tager det mindst ca. 12 måneder for et fodermiddel at blive godkendt som "GRAS", og det er sandsynligvis også det mindst mulige tidsforbrug ved enhver godkendelsesproces i forbindelse med EU's lovgivningsmekanismer.
80. Det kan være gavnligt med en vis fleksibilitet og en behandling sag for sag af de enkelte foderstoffer. For at fodermidler kan blive godkendt, kræves der en vis mængde basale oplysninger. Yderligere oplysninger kan være nødvendige afhængigt af den potentielle risiko ved anvendelsen af foderstoffet. Samlingen af alle disse oplysninger koster både tid og penge.
81. Indtjeningsmarginen på mange foderstoffer, navnlig husdyrfoder, er minimal og kan måske ikke bære de omkostninger, der er ved at blive godkendt. Mange fodermidler er generiske af beskaffenhed, så virksomhederne vil være tilbageholdende med at påtage sig godkendelsesomkostningerne.

Virkningerne for miljøet

82. Udelukkelse af et fodermiddel fra positivlisten vil gøre den fornødne bortskaffelse af det mere presserende.

V. ALTERNATIVE LØSNINGER TIL OPNÅELSE AF FODERSIKKERHED

Lister over fodermidler

83. Formålet med de lovgivningsforanstaltninger, der skal træffes, er at garantere fodersikkerheden. Kommissionens holdning er, at indførelsen af en positivliste over fodermidler ikke i sig selv vil kunne opfylde det formål. Der er blevet henvist til en række nylige fodersikkerhedshændelser, der er opstået, siden det hurtige varslings-system for foder og fødevarer trådte i kraft, og som en positivliste ikke kunne have forhindret. Kommissionen mener, at forslaget om at udarbejde en positivliste snarere er et politisk end et teknisk svar på løsningen af fodersikkerhedsproblemet. Derfor kan vedligeholdelsen af de eksisterende lister over forbudte stoffer opfylde målsætningen om at garantere fodersikkerheden, for så vidt angår de stoffer, der henholdsvis må og ikke må anvendes i foder.

Initiativer, der vedrører fremstillingsprocesser

84. Foderområdet er allerede genstand for en omfattende og kompleks samling af EU-regler og nationale love. Det skal dog erindres, at der ikke findes regler for foderhygiejne ud over de generelle regler i forordning (EF) nr. 178/2002

(fødevarelovgivningen) og de specifikke regler, der gælder virksomheder, og som omfatter bestemte kategorier af tilsætningsstoffer eller fodermidler (direktiv 95/69/EF).

85. Kommissionen finder det vigtigst at lukke dette lovgivningsmæssige hul for at kunne garantere sikkerheden ved fremstillingsprocesserne og dermed fodersikkerheden.

Codex Alimentarius-metoden

86. Codex Alimentarius er en fødevarestandard udarbejdet inden for rammerne af det fælles FAO/WHO-program for fødevarer, hvis hovedformål er at beskytte forbrugersundheden og sikre loyal handelspraksis. I 2000 nedsatte Codex Alimentarius-Kommissionen en arbejdsgruppe om foder (Task Force on Animal Feeding), som skulle færdiggøre arbejdet med at udarbejde et udkast til retningslinjer for god praksis på foderstofområdet (påbegyndt i 1999 i forbindelse med en FAO-konsultation). Arbejdsgruppen fik fire år til at fuldføre denne opgave.
87. Udkastene indeholder anbefalinger om fodermidler, mærkning, sporbarhed, inspektion og procedurer (herunder prøvetagnings- og analyseprocedurer), industriel produktion af foder og gårdproduktion af fodermidler. En af bestanddelene i kontrolproceduren er HACCP-analyser, som den er beskrevet af FAO/WHO¹⁰. HACCP er et produktionskontrolsystem, hvormed man kan påvise mulige farer i en fødevarefremstillingsproces, og udpege tiltag, der kan hindre disse farer i at opstå. Ved streng overvågning og kontrol af hvert led i processen mindsker man muligheden for, at der opstår en fare. Der ligger derfor et stort potentiale i at bidrage til en sikker fremstilling af fodermidler. Kommissionen finder det nødvendigt at følge denne fremgangsmåde i EU's foderlovgivning.
88. På det andet møde i Codex Alimentarius' mellemstatslige ad hoc-taskforce for foder (marts 2001) blev der arrangeret en fri debat, hvor man bl.a. drøftede positiv-/negativlister. Argumenterne for og imod de to fremgangsmåder blev anerkendt, og man erkendte, at der var tidsbegrænsninger for en opstilling af sådanne lister, som i givet fald skulle holdes ved lige i tilknytning til drøftelserne om kodeksudkastet som følge af de fire års varighed, og gruppen anbefalede derfor ikke, at der udarbejdes en positivliste.

Adfærdskodekser

89. En række medlemsstater er i færd med eller har allerede udviklet kvalitetssikringsordninger for landbruget og adfærdskodekser for håndtering og fremstilling af fodermidler og foderblandinger og for oplagring og transport af foderstoffer. Mange af disse kodekser er baseret på risikovurdering og HACCP-analyse og er i stigende grad et krav fra detailhandelen og forbrugerne med hensyn til mælk, kød og æg og produkter fremstillet heraf.
90. Kommissionens holdning er, at det ville være mere effektivt at vedtage adfærdskodekser og kvalitetssikringsordninger end at indføre en positivliste med henblik på at opnå fodersikkerhed. Disse kodekser og sikringsordninger defineres og vedligeholdes af virksomhederne i takt med markedets krav. De giver resultater,

¹⁰ FAO/WHO. 1997. Report of the 30th session of the Codex Committee on Food Hygiene, Appendix IV. ALINORM 99/13. Rom.

fordi de dækker hele fremstillingsprocessen og giver mulighed for at spore produktet i tilfælde af et brud på fodersikkerheden.

91. Men før disse kodekser kan nå op på fuld effektivitet inden for EU, skal de nationale ordninger have et lovgrundlag, rationaliseres på EU-plan og vedtages af samtlige råvareproducenter og -fabrikanter. Den fremtidige EU-lovgivning skal indeholde retsgrundlaget herfor. Begrebet god fremstillingspraksis er allerede medtaget i forslagene om foderstof- og fødevarerhygiejne.
92. I EU-rammerne for disse kodekser skal der tages hensyn til, at landbrugerne eller de små producenter ikke skal bære store omkostninger, hvis de bliver tvunget til at følge kodekserne. Hvor der findes risici, skal der imidlertid også findes effektiv regulering, og HACCP-metoden giver bedre muligheder for at opnå dette. Man kan også sige, at anvendelsen af HACCP-metoden skal være proportional med den risiko, der er forbundet med fremstillingsprocessen. Der er ingen tvivl om, at adfærdskodekser og kvalitetssikringssystemer i landbruget bidrager væsentligt til fodersikkerheden. De danner grundlag for en minimering af risikoen ved, at usikkert foder når ud til forbrugeren, og højner bevidstheden i hele foderproduktionskæden om de vigtige spørgsmål, som kan påvirke foderkvaliteten. Når de er effektive, kan de give forbrugeren sikkerhed for kvalitet i animalske produkter og deres fremstillingsmetoder.

Kommissionen mener, at hvis man tager hensyn til behovet for sådanne kodekser i de kommende lovforslag, vil det foregribe den situation, at manglen på EU-ordninger skaber "uensartede spilleregler" for produkter, der er fremstillet i andre medlemsstater.

VI. RETNINGSLINJER FOR EN POLITIK

Rationale

93. Gældende lovgivning sikrer allerede et højt niveau af sikkerhed gennem hele foderkæden. Kommissionen mener alligevel, at de nylige fodersikkerhedshændelser har afsløret behovet for at forbedre lovgivningen med det overordnede mål at forbedre fødevarer sikkerheden.
94. Nylige fødevarer- og fodersikkerhedskriser har understreget manglerne i de nationale kontrolsystemer og den ringe gennemførelse af fællesskabslovgivningen i medlemsstaterne. Kommissionen agter at vedtage et forslag om harmonisering og forbedring af de nationale kontroller og dermed højne sikkerhedsstandarderne i Den Europæiske Union.
95. Andre horisontale foranstaltninger, som allerede indgår i den generelle fødevarerlovgivning, vil uden tvivl bidrage til at påvise og styre nødsituationer og kriser, definere foderstofvirksomhedernes ansvar og sikre fyldestgørende oplysninger til brugerne og de kompetente myndigheder i hele foderkæden.
96. Kommissionen mener, at bestemmelserne om hygiejnekrav til foderfremstillingen, fodertransportsystemerne og i anvendelsen af foderet har førsteprioritet. I bestemmelserne skal ligge en lovgivningsmæssig ramme, således at adfærdskodekserne kan få et retsgrundlag og virke i praksis uden at hæmme det indre markeds funktion.

97. Kommissionen mener, at udarbejdelsen af en udtømmende positivliste (som kun tillader fodermidler, der står på listen, og som derfor er blevet vurderet og godkendt) ikke er af afgørende betydning for fodersikkerheden og ikke vil forhindre forekomsten af forurening, svindel og misbrug af kemiske stoffer og andre lægemidler.
98. Kommissionen anerkender den interesse, der findes for en liste over fodermidler i henseende til handel, mærkning, sporbarhed og forebyggelse af svig. Der findes imidlertid allerede en ikke-udtømmende liste over fodermidler (direktiv 96/25/EF), som dog er begrænset med hensyn til de pågældende råvarers antal og typeangivelse.
99. Det er en alvorlig mangel, at den nuværende lovgivning kun forbyder anvendelse af visse råvarer i foderblandinger og ikke hindrer handel hermed som fodermidler. Kommissionen finder det nødvendigt at tage hensyn til dette forhold i kommende forslag.

Foranstaltninger, der skal træffes

100. Kommissionen mener, at udvidelsen af den nuværende ikke-udtømmende liste, færdiggørelsen af en liste over forbudte fodermidler og udviklingen af HACCP og kodekser for god praksis på EU-plan er en hensigtsmæssig strategi at anlægge for at garantere fodersikkerhed sammen med det tilhørende forslag om at forbedre fødevarer- og foderkontrollerne. Kommissionen agter derfor:
- a) så hurtigt som muligt at fremlægge forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om bestemmelser for foderhygiejne.
 - b) at vedtage en beslutning under komitologiproceduren vedrørende listen over forbudte råvarer til foder. Formålet er at udvide listen og at forbyde anvendelsen af råvarer enten som enkeltstående fodermiddel eller i foderblandinger. Den nuværende lovgivnings anvendelsesområde (beslutning 91/516/EØF), som kun omhandler brugen af disse stoffer i foderblandinger, vil derfor blive kraftigt udvidet.
 - c) under komitologiproceduren at ændre den ikke-udtømmende liste over fodermidler, som findes i bilaget til direktiv 96/25/EF. Formålet er at udvide listen over fodermidler for at tage hensyn til den konstante udvikling i foderteknologien og anvendelsen af nye råvarer i foderindustrien. Det vil gøre det muligt at give køberne eller brugerne af fodermidler præcise og korrekte oplysninger og dermed mulighed for at skelne klart mellem de forskellige fodermidler. Det bliver derfor muligt at angive fodermidlernes anerkendte artsbetegnelse på etiketten. Som i tilfældet med den nuværende lovgivning kan fodermidler på listen kun forhandles under den betegnelse, der er angivet i loven, og kun på betingelse af, at de svarer til lovens beskrivelse.
 - d) at omarbejde den eksisterende lovgivning om fodermidler og foderblandinger for at harmonisere mærkningskrav, at fjerne visse muligheder for fravigelse fra mærkningsbestemmelserne, at tilpasse godkendelsesprocedurerne for visse kategorier af fodermidler i overensstemmelse med Den Europæiske Fødevarer- og fødevarer-sikkerhedsautoritets nye ansvarsområder og at indføre bestemmelser om ernæringsanprisninger.

BILAG I

Den aktuelle situation på foderlovgivningsområdet

101. Indtil Kommissionens beslutning 91/516/EØF trådte i kraft, kunne medlemsstaterne kræve, at foderblandinger, der blev markedsført inden for deres grænser, var fri for visse råvarer, som udgjorde en fare for menneskers og dyrs sundhed. Fordi der var behov for at fjerne hindringer for handel inden for Fællesskabet, som hidrørte fra sådanne restriktioner, blev der på EU-plan vedtaget en liste over forbudte råvarer. Listen over forbudte råvarer i foderblandinger er blevet ændret mange gange. Imidlertid er råvarer kun forbudt i foderblandinger og ikke til direkte anvendelse som fodermidler, fordi der indtil 2000 ikke fandtes retsgrundlag for at forbyde dem som sådanne. Det nye retsgrundlag blev dannet i kraft af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/16/EF¹¹ om ændring af Rådets direktiv 79/373/EØF¹² om handel med foderblandinger og Rådets direktiv 96/25/EF¹³ om omsætning af fodermidler. Det nye retsgrundlag gør det muligt for Kommissionen at opstille en fortegnelse over fodermidler, hvis anvendelse - direkte eller i foderblandinger - er forbudt eller pålagt restriktioner. Tilsvarende bør beslutning 91/516/EØF erstattes af en ny liste, der opstilles i overensstemmelse med det nye retsgrundlag. Når denne liste tages i brug, vil den være en egentlig negativliste, som vil blive vedtaget under komitologiproceduren.
102. Omsætning og anvendelse af fodermidler reguleres af Rådets direktiv 96/25/EF om omsætning af fodermidler, som er blevet gennemført i national lovgivning i de enkelte medlemsstater. Fodermidler kan kun omsættes, hvis de er sunde, uforfalskede og af sædvanlig handelskvalitet. De må ikke udgøre nogen fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet, og de må ikke bringes i omsætning på en måde, der kan virke vildledende på køberen med hensyn til det tilbudte produkts sande identitet. Dette direktiv omfatter en ikke-udtømmende liste over de vigtigste fodermidler, der bruges til foder i Den Europæiske Union. Hver betegnelse ledsages af en beskrivelse af foderet og en mængdeangivelse af visse bestanddele (olie, protein osv.), som skal deklareres, når produktet omsættes og gives som foder til dyr. De kan kun bringes i omsætning under de specificerede betegnelser og på betingelse af, at de svarer til beskrivelsen. For imidlertid ikke at begrænse fabrikanters og landbrugeres valgfrihed kan andre fodermidler end dem på listen bringes i omsætning, forudsat at betegnelsen eller beskrivelsen er forskellig fra en betegnelse på listen, således at køberen ikke vildledes. Således kan ethvert foderstof frit anvendes i EU som et fodermiddel uden forudgående vurdering eller godkendelse, forudsat at de generelle regler i direktiv 96/25/EF efterleves, og at relevante bestemmelser i anden foderlovgivning også overholdes.
103. Man kan konkludere, at denne listes eneste formål er at lette handelen, idet den indebærer opfyldelse af mærkningsbetingelser for de vigtigste fodermidler. Det er derfor ikke en liste over fodermidler, som må eller ikke må anvendes.
104. Fodersikkerheden garanteres af et lovgivningskorpus, der omfatter et sammenhængende sæt af regler. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF)

¹¹ EFT L 105 af 3.5.2000, s. 36.

¹² EFT L 86 af 6.4.1979, s. 30.

¹³ EFT L 125 af 23.5.1996, s. 35.

nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed¹⁴, den "generelle fødevarelovgivning", omhandler generelle fødevaresikkerhedskrav, foderstofvirksomhedslæders ansvar, indførelse af et hurtigt varslingsystem for foder, sporbarhed, reaktion på kriser og videnskabens rolle for sikring af fødevare- og fodersikkerhed.

105. Direktiv 96/25/EF omhandler specifikke krav til mærkning, omsætning og anvendelse af fodermidler. Direktiv 79/373/EØF om omsætning af foderblandinger omfatter bestemmelser om markedsføring af foderblandinger, bl.a. mærkning. Med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/2/EF om ændring af Rådets direktiv 79/373/EF¹⁵ blev reglerne for mærkning af fodermidler i foderblandinger ændret. Generelt kræves det nu, at fodermidlerne angives i procent af den samlede vægt i faldende orden på en liste. Det er tilladt at angive disse procenter med en tolerance på op til 15 %. Der er desuden vedtaget særregler for fodermidler, som kan optræde som direkte eller indirekte proteinkilde, f.eks. "bioproteiner". Bioproteiner er f.eks. biprodukter fra gæringsprocesser. Rådets direktiv 82/471/EØF om visse produkter, der anvendes i foderstoffer¹⁶, indeholder bestemmelser om disse fodermidlers anvendelse i foder. I Rådets direktiv 93/74/EØF om foder med særlige ernæringsformål¹⁷ fastlægges de nærmere bestemmelser om markedsføring og mærkning af foder med særlige ernæringsformål, nemlig som "diætfoder" i modsætning til almindelige foderstoffer eller foderlægemidler. Det kan f.eks. være specialfoder til katte og hunde med diabetes.
106. I Rådets direktiv 95/69/EF fastlægges betingelser og bestemmelser for godkendelse og registrering af visse foderstofvirksomheder og mellemhandlere¹⁸. Dette direktiv finder ikke anvendelse på alle foderstofvirksomheder, men gælder kun dem, der handler med visse fodermidler og tilsætningsstoffer, med henblik på at hindre eventuelle negative virkninger på folkesundheden, dyresundheden og miljøet i betragtning af de risici, der er forbundet med brugen af dem. Alt efter den risiko, der er forbundet med produktion og anvendelse af de stoffer, de håndterer, kræves der af nogle virksomhedsledere kun registrering, mens andre skal godkendes efter en obligatorisk kontrol på stedet udført af den kompetente nationale myndighed, så det kan verificeres, at virksomheden overholder direktivets betingelser. Disse betingelser vedrører anlæg og udstyr, personalets kvalifikationer, fremstillingsprocesser og kvalitetskontrol, oplagring og dokumentation af anvendte materialer, kontroller, reklamationer og tilbagekaldelse af produkter.
107. I henhold til Rådets direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet¹⁹ skal de kompetente nationale myndigheder regelmæssigt kontrollere foderstoffer, uanset om de er importeret fra tredjelande eller produceret inden for EU, og fastlægge harmoniserede regler for udførelsen af sådanne kontroller. Kontrol af fodermidler og foderstoffer på oprindelsesstedet er grundlaget for den gensidige anerkendelse af kontrol blandt medlemsstaterne, som er almindelig i lovgivningen om det indre marked. Af effektivitetsgrunde udføres

¹⁴ EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1.

¹⁵ EFT L 63 af 6.3.2002, s. 23.

¹⁶ EFT L 213 af 21.7.1982, s. 8.

¹⁷ EFT L 237 af 22.9.1993, s. 23.

¹⁸ EFT L 332 af 30.12.1995, s. 15.

¹⁹ EFT L 265 af 8.11.1995, s. 17.

kontrollerne som oftest på oprindelsesstedet frem for bestemmelsesstedet. Det er for at undgå, at et parti foder allerede er distribueret til forhandlerne i forskellige lande, før det kontrolleres med hensyn til overholdelse af love og regler. Dette direktiv blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/46/EF om ændring af Rådets direktiv 95/53/EF om principperne for tilrettelæggelse af offentlig kontrol på foderstofområdet²⁰, navnlig med henblik på at indføre et retsgrundlag for beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til tredjelande og kontroller på stedet udført af Kommissionens Levnedsmiddel- og Veterinærkontor inden for og uden for Fællesskabet.

108. De grundlæggende regler for godkendelse, anvendelse og markedsføring af tilsætningsstoffer til foder er fastlagt i Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer²¹.
109. Uønskede stoffer behandles i Rådets direktiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer²², som vil blive erstattet pr. 1. august 2003 af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF om uønskede stoffer i foderstoffer²³. I dette direktiv fastlægges maksimumindholdet af tungmetaller som arsen, bly, kviksølv og cadmium såvel som for dioxin, aflatoxin, visse pesticider og botaniske urenheder i visse foderstoffer. Med det nye direktiv indføres vigtige ændringer til forbedring af fodersikkerheden. Det indeholder bestemmelser om forbud mod at blande fodermidler, der er forurenede med uønskede stoffer, med andre fodermidler, supplerende regler om maksimumindhold af uønskede stoffer i tilsætningsstoffer til foder, fjernelse af enhver mulighed for fravigelse fra direktivets bestemmelser og indførelse af indgrebstærskler for indholdet af uønskede stoffer, som skal udløse indgreb fra de kompetente myndigheders side, hvis de overskrides.
110. Kommissionen har fremlagt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig kontrol med fødevarer og foderstoffer. Forslaget vil være en omarbejdning af de eksisterende fællesskabsregler for fødevarer, foder og veterinærsektoren og vil udgøre en harmoniseret EU-strategi for tilrettelæggelse og udvikling af nationale kontrolsystemer og definition af Kommissionens rolle med det formål at sikre så effektiv en anvendelse af ressourcerne som muligt.
111. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002²⁴ om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, erstatter Rådets direktiv 90/667/EØF om sundhedsmæssige bestemmelser for bortskaffelse, forarbejdning og afsætning af animalsk affald og for beskyttelse mod forekomst af patogener i foder fremstillet af dyr, herunder fisk²⁵. Med denne forordning vil der blive stillet øgede sikkerhedskrav til animalske biprodukter anvendt i foder ved at definere, hvilke kildematerialer for animalske biprodukter, der må anvendes til foder. Det skal navnlig bemærkes, at kun biprodukter fra dyr, som findes egnede til konsum, må bruges som foder, og da kun på betingelse af at de opfylder visse sikkerhedskrav og produceres af virksomheder, som efterlever de specifikke betingelser, der er fastlagt i forordningen. Europa-Parlamentets og Rådets

²⁰ EFT L 234 af 1.9.2001, s. 55.

²¹ EFT L 270 af 14.12.1970, s. 1.

²² EFT L 115 af 4.5.1999, s. 32.

²³ EFT L 140 af 30.5.2002, s. 10.

²⁴ EFT L 273 af 10.10.2002, s. 1.

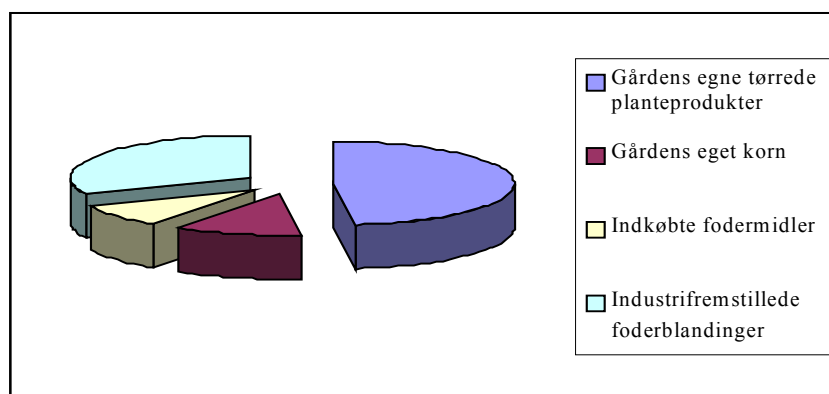
²⁵ EFT L 363 af 27.12.1990, s. 51.

forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater²⁶ (TSE) er også relevant, idet den indeholder en liste over stoffer, som ikke er tilladt i foder.

²⁶ EFT L 147 af 31.5.2001, s. 1.

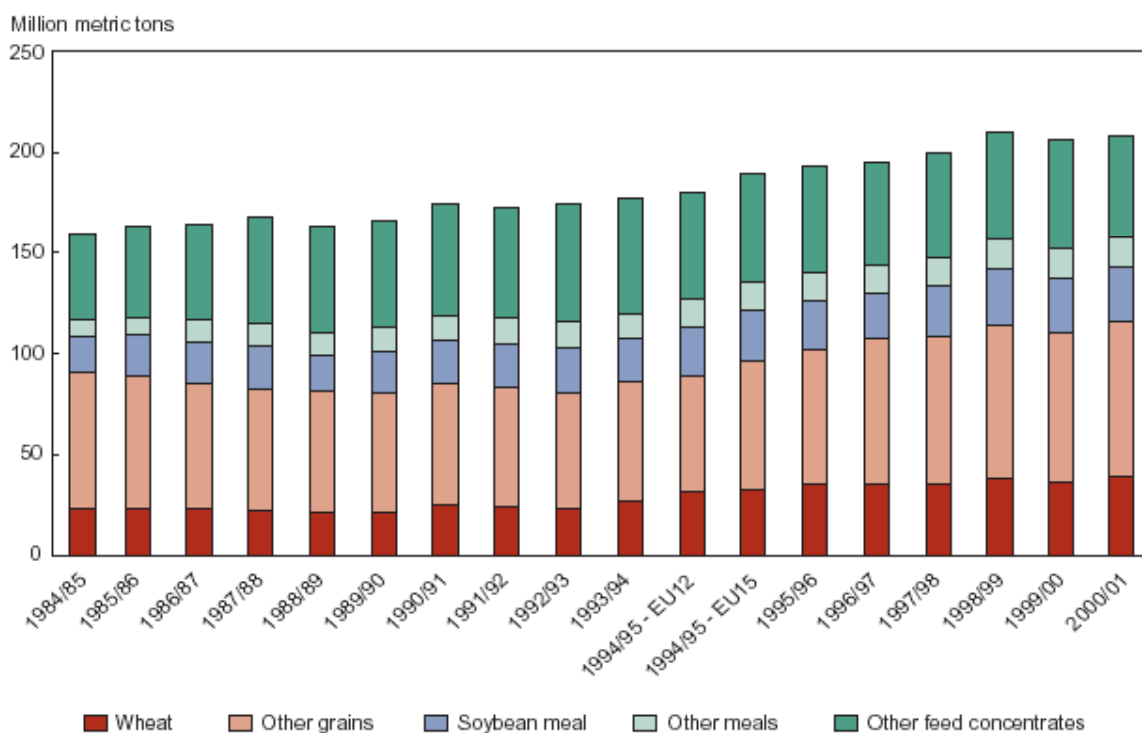
BILAG II

FIGUR 1
EU's egne foderkilder

Kilde: FEFAC.

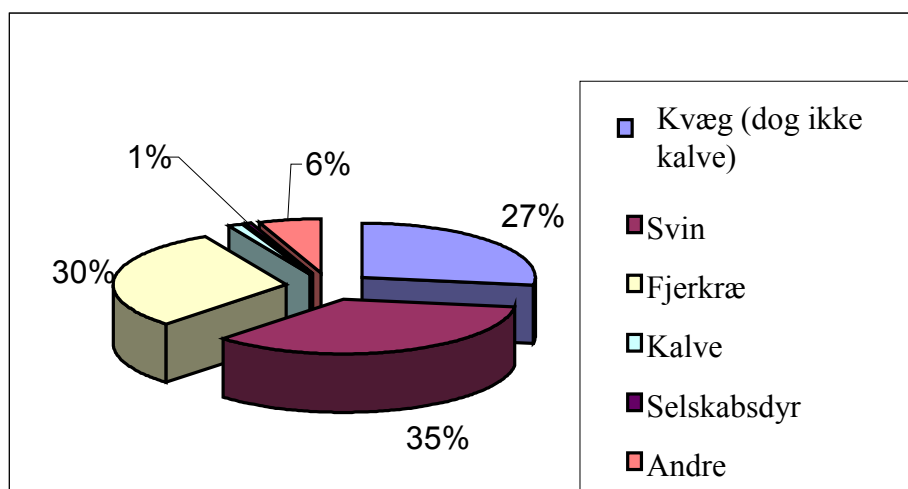
FIGUR 2
Foderstoffer solgt i handelen

Kilde: Europa-Kommissionen.

Million metric tons	Mio. T
Wheat	Hvede
Other grains	Andre kornsorter
Soybean meal	Sojabønneemel
Other meals	Andre meltyper
Other feed concentrates	Ander foderkoncentrater

FIGUR 3
Industrifremstillede foderblandinger fordelt på dyreart i 2000

Kilde: FEFAC.

TABEL 1

Produktionsværdi og antal virksomheder, der fremstillede foderblandinger i 1999.

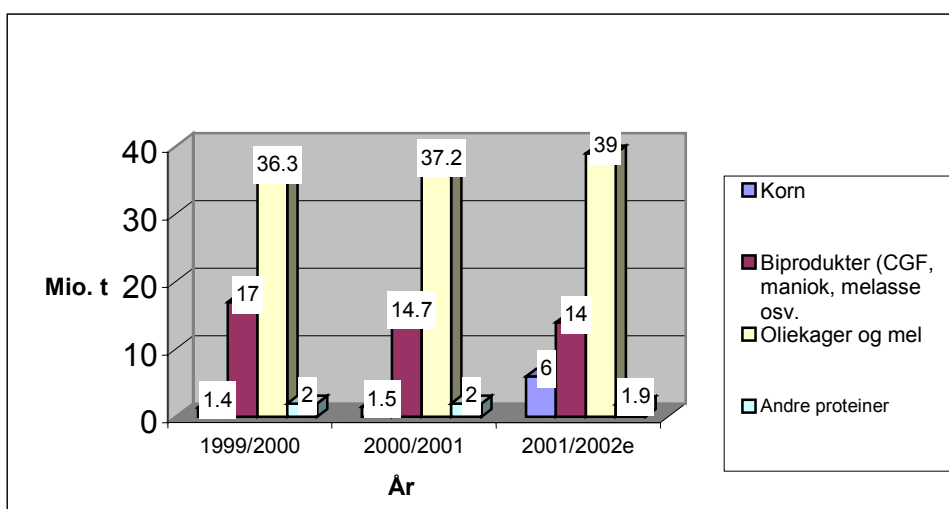
LAND	PRODUKTIONSVÆRDI (mio. EUR)	ANTAL VIRKSOMHEDER
BELGIEN	1982,1	208
DANMARK	582,8	63
TYSKLAND	4584,7	325
GRÆKENLAND	Uoplyst	Uoplyst
SPANIEN	4526,2	704
FRANKRIG	6967,6	617
IRLAND	597,1	62
ITALIEN	4348,3	670
LUXEMBOURG	Uoplyst	Uoplyst
NEDERLANDENE	3879,6	230 (i 1998)
ØSTRIG	274,3	46
PORTUGAL	926	112
FINLAND	415	74
SVERIGE	300	85
DET FORENEDE KONGERIGE	5081	598 (i 1997)
I ALT	34464,7	3794

Kilde: EUROSTAT (data for antal virksomheder i Nederlandene stammer fra 1998 og i Det Forenede Kongerige fra 1997). Grækenland er udeladt af beregningen, for så vidt angår produktionsværdi.

TABEL 2
Import 1990-2000

Fodertype	Andel i % af samlet foderimport
Sojabønne og sojamelækvivalent	44
Oliefrø og oliefrømelækvivalent	14
Majs glutenfoder (CGF)	10
Maniok	8
Melasse	6
Korn	4
Citruskvas	3
Andet	11

FIGUR 4
Import af foder i de 15 EU-medlemsstater

TABEL 3

Antal tilfælde inden for foderstofsektoren, der er blevet indberettet til systemet for hurtig varslng

Produkt			Stof	Antal notifikationer
Fodermidler	Korn samt produkter og biprodukter heraf	Korn	Plantebeskyttelsesprodukter (Nitrofen)	4
		Hvedestivelsesvand	Hormoner (MPA)	1
	Olieholdige frø og frugter samt produkter og biprodukter heraf			
	Bælgplantefrø samt produkter og biprodukter heraf			
	Knolde og rodfrugter samt produkter og biprodukter heraf			
	Andre frø og frugter samt produkter og biprodukter heraf			
	Tørrede planteprodukter og grovfoder	Lucernegrønmel	Dioxin	1
		Græsgrønmel (alfalfa)	Dioxin	1
		Foderpiller	Dioxin	1
			Dioxin og fluor	2
	Andre planter samt produkter og biprodukter heraf			
	Mejeriprodukter	Skummetmælkspulver	Kloramfenikol	17
	Produkter af landdyr			
	Fisk og andre havdyr samt produkter og biprodukter heraf	Fiskemel	Dioxin	2
		Fiskeolie	PCB	1
		Fiskesolubel, kondenseret	PCB	
		Tørrede rejeskaller	Dioxin	2
	Mineralstoffer	Zinksulfat, monohydrat	Cadmium	1
		Kobbersalte	Dioxin	1
		Forblandinger af mineralstoffer	Bly	4
	Diverse produkter	Glukosesirup	Hormoner (MPA)	1
	I ALT			39
Tilsætningsstoffer og/eller forblandinger		Kobberdioxid	Dioxin	1
		Diatoméjord	Dioxin	1
	I ALT			2
Foderblandinger	Tilskudsfoder	Aflatoxin		1
		PCB		1
		Kød- og benmel		1
	Fuldfoder	Kød- og benmel		7
		Antibiotika og coccidiostatika		12
		Sulfamid		2
		Cyanid		1
		Dioxin	3	
	I ALT			28
I ALT				69